

Zij-instroom in het vmbo (2025–2026)

Resultaten flitsonderzoek SPV

Toenemende bewegingen

80+%

Van de scholen ziet meer zij-instroom

Minder instroom vanuit basisschool

Meer door- en afstroom binnen scholen

Omvang & kenmerken

- Gemiddeld ± 23 zij-instromers per school
- Vooral in leerjaar 2 & 3
- Meestal in kaderberoepsgerichte leerweg
- Stromen gehele jaar door binnen

Dat is een klas per jaar erbij!

Zij-instroom heeft grote impact

Leerlingen **gedemotiveerd**, leerachterstanden en gedragsproblemen. Daardoor legt het een grote druk op

Docenten (werkdruk neemt toe)

Meer zorg & begeleiding

Wisselende dynamiek in de klas

Gevolgen voor alle leerlingen: meer onrust in klassen, overbezette docenten, minder tijd voor onderwijs etc.

Uitdagingen

- Aantal zij-instromers is onvoorspelbaar en niet in lijn met aantal aanmeldingen. Met alle gevolgen van dien voor inzet personeel, roostermaker en ondersteuning
- Zorgbehoefte van leerlingen vaak onduidelijk door onvolledige dossiers van vorige scholen
- Niet alle leerlingen kunnen geplaatst worden
- Scholen lopen tegen capaciteitsgrenzen aan

Reactie van scholen

90% neemt extra maatregelen, zoals:

- extra begeleiding
- maatwerkprogramma's
- extra klassen/ondersteuning

Slechts 10% kan volledig bieden wat nodig is

Grenzen bereikt

Meer dan de helft zit aan de **limiet**, problemen met:

personeel

ruimte

zorgcapaciteit

schoolklimaat

Wat is nodig?

- Realistischer schooladvies (voorkomen verkeerde plaatsing)
- Betere samenwerking tussen scholen
- Volledige & eerlijke overdracht van dossiers
- Meer middelen en ruimte voor maatwerk
- Sterkere rol van samenwerkingsverbanden

Kernboodschap

Zij-instroom is niet alleen een schoolprobleem, maar een systeemprobleem

Preventie en samenwerking zijn essentieel voor duurzame oplossingen